

Víripai

Ísu kwiyómpa'a irówana Póro moórá-kwaii aíyayaan-umai sísamaivakemba kaer-íyá'yo. míráumai-imá maisuwéna maanáimbá agaimái Víripai-naoraa-kwaasitopa'a agaimái tuwówana moóráwai maimaéna mátímkaiye. Póro áséi-kwasai kosimátimuwsa isésa áraire sésa Ísunka'a aráápamai méraawe. mináimbá aantá-kwaasi táái-auvaivimba 16:11-40-vimba kwáyáiye. Póro ó'on-o'on-daopa'a Ísun-aai simátima'mae iyúnkakemba Árómaa-naopa'a ándáva'a ánkawana máywasa Víripai-naoraa-kwaasi Póromba áwa'naa esa évaka-tantaad'a ámúwana súwi séna maanáimbá agaimarówana mátímkaiye.

¹ kemá Póro maanáimbá maanáuváyímbá agaimaráúmpo ísáaro. Tímoti kesé máyáísakai Ísu Káráisitina mayáí-kwáásirái úye. Víripai-naopakewai Ísóigona kwaási Ísu Káráisitiye tarúmai máyáawaiye keinárawaka'a kárákwiraawaiye kwétuwa'naa-owaiye maanáimbá ísáaro.

² Áánútu kentáásivowae Ísóigo Ísu Káráisitiye úwoi túwa'naa esarai paru kwéumatinkaayantave'a námúnaa kwésune.

³ keinárawatave'a imáyáa únda-tawai Áánútumpa'a súwi kwésune.

⁴ keinárawatave'a Áánútumpa'a námúnaa súnda-tawai aasiyaasí sirunkó kawe'á kwéiye.

5 aiva'á Áánútuna áséi-kwasai simátimuna'a isé'a súwa'naa umai kwésimatima'mae kwéiye'a ívékwar'a kwésimatimentave'a mindáyave'a Áánútumpa'a súwi kwésune.

6 Áánútú kentirumpimbá kawe'-máyáígóná ááimba ásámai maimaé kwéiyena ívékwar'a kwéiyimba póna Ísu Káráísiti kumínda-tawai minkáwé'-máyái ánásaniye. mináimbá ísaraumne.

7 Ísu Káráísitin-aaí simátímakaundarakemba ándáva'a sínkaraawa'a máyaundavakenkwar'a áséi-kwasai kwésimatime'a miwí táái anondá kwésimatimunana Áánútú úwoi kwésuwa'naa-ena keinárawakwara'a úwoi kwétuwa'naa-isa'a pó'a Áánútú kentirumpimbá kawe'-máyái maimaé kwéiyiye-imayaá únda mindá kawe'án-iye. kentí imáyáa kwéundayave'a mirán-áimbá kwésune.

8 imáyáamo tímakaunda íma kesí imáyáavinkene su'mainivo Ísu Káráísitina imáyáavinken-aimba tímakaunda árair-aimba isaná Áánútú suwánaraiye.

9 maanáíntávé'a Áánútumpa'a námúnaa simátinkanaumne. imáyáa tíma'mae kwénaae'a kawe-tántáá'á awáné'a kawerí'a é'a

10 amápa-tantaa'a taaínkaa'a é'a kawe-tántáá'á awáné'a kawer-ámbá kwaré'a Ísu Káráísiti kumínda-tawai kawe'á umái méwana kentí sáwi-meyamba íma kwáyainana

11 Ísu Káráísiti imáyáa timína'a kawer-úramba umái méwasa tuwánésa mirámó íyamba Áánútú áwí'a mósá marésa súwi sénááontave'a mindáyave'a námúnaa kwésune.

12 kesí kwaásiyono maísáaro. umbai-yántáá'a kesópa'a tiráimba mindáyavesa sáwíva-kwaasi áséi-kwasai ísaraawe.

13 Ísu Káráísitin-aai simátímakaundarakemba ándáva'a sínkaraawasa kenká'a kárakwiraawaiye évakarawaiye Ísu Káráísitin-aai ísaraawe.

14 ándáva'a máyaunda mindáyavena Ísóigo kentáásí kwaási sáwíva'a asirayámbá tímísana íma táá'a kaisasá Áánútun-aai asiramái kwésimatima'mae kwégowe.

15 súwí'a kwáyáintavesa évakarawai tirumbá sáwí'a ésa kentávésa kwenawí'a kumíníye sésa Ísu Káráísitin-aai kwésimatimembanivo évakarawai kawer-ímáyáávinkémbá Káráísitin-aai kwésimatimewe.

16 áséi-kwasai simátíme'a miwí táái anondá sénaundayavena Áánútu owé sisasá ándáva'a sínkaraawe. ándáva'o máyaunda-aimba évakarawai isésa imáyáa umásinkesa Ísu Káráísitin-aai kwésimatimewe.

17 évakarawai íma kawer-ímáyáávinkémbán-ivo sáwí-imayaa tokésa sésa Ísu Káráísitin-aaimo simátíméndamo ésa kesúya maé iyónááowe sésa Ísu Káráísitin-aai kwésimatimewe, kentávésa sésa ándáva'a ména isáinana arunkó umbaí táníye sésa Káráísitin-aai kwésimatimewe.

18 mindáyave'a íma anón-imayaa kwéune. kawer-ímáyáávinkémbá Káráísitin-aai kwésimatimewana sirunkó kawe'á kwéivo sáwí-imayaa tokáawaigwara'a Káráísitin-aai kwésimatimewana úwoi sirunkó kawe'á kwéiye.

19 Áánútumpa'a námúnaa kwésewana póna Ísu Káráísitin-amanko kwésuwa'naa-isasa

ayúsinkanaaombo isáúnda sirunkó kawe'á kwéye.

²⁰ sínkamiyara puwónaum. úwoi ménaumno. mindáyave'a timu'maké'a námúnaa sé'a Ísu Káráisitintave'a íma sigaeyávé'a é'a íma sáá'a káiná'a asiramái Ísu Káráisiti áwi'a mósá maránaumne. mirá úmae kwéiyundantemba Káráisiti áwi'a mósá maránaumne súne.

²¹ marapá'ó máyaundamo é'a Ísu Káráisiti áwi'a mósá maránée sé'a máyaundanivo puwé'o kwíyómpa'o iyónda marapá'ó máyaandawaimba usáyaaitanaumne.

²² marapá'ó úwoimo mé'o é'a áúgwara'-mayai mayánaumne. úwoimo máéndayavena siráái táinana puwónaundayavena siráái táinana mirá ína'a mirámó ónaundawaimba íma ísaraumne.

²³ minkáér-ímáyááó kembá kwétavisiye. puwé'a kwíyómpa'a Káráisitiye ménaundayavena usáyaaitarin-tantaa'a póna siráái kwétaivo

²⁴ marapá'ó maúndamo é'a kawe'á umái kembá túwa'naa únda póna kawe'á ínýe.

²⁵ mináimbá árair-aimba isa'a isáúnda pó'a marapá'a mé'a keinárawate koménaunda Áánútun-aaiyave'a áraire símae íyónana tirunkó kawe'á ínímba mináimbá ísaraumne.

²⁶ keinárawate ókwara'a koménaundayave'a kentávé'a imáyáá é'a Ísu Káráisiti áwi'a mósá maránááowe.

²⁷ moórá-aimba asiramái simátíménda ísáaro. kawe'á umái mé'a Ísu Káráisitina áséi-aimba mósá maráiyasa tuwánanaaowe. mirámó íya'o é'a maanká'a mé'a isánaumno. kentópa'a komé'a tuwánanaumo. íma

isáúmne. maarán-áimbá isánaundayavaiye sé'a kwésimatinmune. mimbórá-ímáyáá é'a asiramái mé'a tiyáántámba kwimái asiramái mé'a áséikwasai simátíma'mae'a kwíyasa mináíntávésa évakarawai áraire sénááowe.

²⁸ kentí namuro-kwáásí túranka'a íma moórá-yantaatavena táá'a kánimbá pósá keinárawatavesa sésa Áánútu kwená aampa'a mótkaraisasa máyáawe-imayaa ésa kesávésa Áánútuna némpata maí'maita kwéune-imayaa ónááowe.

²⁹ Áánútu imáyáá tímisa'a Ísu Káráísitin-aaiyave'a áraire siráawe. Áánútu íma tíyótaasa isa'a keinárqwa'a Ísu Káráísitina kwaási-i'a onkákémbá tí'o iní'a kwéumatinkaawe.

³⁰ ááéma Ísu Káráísitina mayáí siyáántámbó kwimáímo mayáawánda á'a suwánaraamba ívékwará'a mirámó únda kwéise'a tiyáántámba kwimái kwémayaawe.

2

Káráísiti Áánútu aísamaivimba máyowana áwí'a anómiba umánkarain-kwasai.

¹ Ísu Káráísitiyemo tarúmaimo máyáambla kwemá kwétiravayaiye. Áánútumo kwenarumbó tímakaimba asirayámbá tímakaiye. Áánútunamankomo arumbó tímakaimba moóravimba máyáawe. tirumbá umátinkáva'a kwénaae'a túwa'naa umai máyáawe. mirámó íya'o é'a

² mimbórá-ímáyáá umái mé'a moórá-tirumba ma'mái mé'a kentirumbó tíma'mae'o naaíyambá sirunkó anón-kawe'a íníye.

3 mayáímó kwémayaamba íma kentúma maé iyé'a kesuwí'a maimaé iyígwáe íma sé'a Áánútuaísamaivimba mé'a ó'owiyave'a sé'a kentáá usáyaaitaraawe seró.

4 íma kesaváiýé su'mai túwa'naa e'a amáparawai túwa'naa oro.

5 Ísu Káráisitimo imáyáamo intembá maarán-ímáyáá oro.

6 Ísu Káráisiti Áánúturaamba umái ména kwená asirayánkómó intembá umái ména minásíráybá íma tokéna

7 ivátuwena umarankáání'a mórun-úwana moórá-ininko marankówana anón-éna kwayó-kwáásíráybá umái ména

8 kwaásiraamba umái máyowasa awánowana Áánútuaísamaivimba kumbéna puwínín-aintavena owé simái kató éna íma úwoi pukáivo sáwi'a ésa taaira'á inkamúwana pukáiyé.

9 mirá uráintavena Áánútua pukáimpinkemba usásinankena sanaan-úramba móankená amáparawai túwíka'a kwenawí'a anómiba umánkowasa

10 pósá Ísu áwí'o tánááombo ésa anómban-iyé sésa amáparawai kívaesa kwíyómpakewaiye marapákewáiyé kwaántái marupákewáiyé kívairesa

11 avora'á Ísu Káráisitintavesa sésa Ísóigoman-iyé sésa Áánútumba kentáásivowa áwi'a mósa maránááowe.

kwaásivimba sáma kamátinke'a máéro siráin-kwasai.

12 mindáyave'a kesí kwaásyo ísáaro. keinárawate máyaawandara'a kesáái ísámae iráantemba ívé'a íma keinárawate máyaundara'a kesáái isé'a Áánútumo sáwí-imayaao tátokaimpinkemba iyátinkena kawer-ámpá'ó métinkarain-aimba imáyáa é'a kwentávé'a kwée'a kwenáái tuwáúnavo sé'a táátave'a kwée'a asiramái kwená mayáaro.

13 Áánútu aamoimó kwéim-bayai mayánáe sé'a kwéontavena kentirumpimbá mayáí maimaé kwéiyisa'a pó'a táátave'a kwée'a kawer-ámpá'á kwa'mae kwégowe.

14 íma í'ái tinké'a íma aaisambá tiyé'a miráumai mááero.

15 mirámó é'a kawer-úramba umái máiyana póna kentí sáwí-meyamba íma kwéniye. marapá'ó sáwí-ambo kwarésamo kae'náé'o úmae nááón-kwaasivimba keinárawa'a Áánútuna kwaásí mé'a sáwí-imayaao kempímbá íma kwáyaina'a pó'a sáma kamátinke'a

16 mai'mai'o ónááon-aimba kentirumpimbá asiramái tátokaiya'a pó'a Ísu Káráisiti kumíndara'a aamoí é'a sé'a komáyaawanda pó'a maí'mai'o ónááon-aimba tirumpimbá asiramái tátoraamba pó'a sé'a íma úwoisan-tantaatave'a mayáí kwémae'a méraumne sénaumne.

17 Áánútuna aamoi-yántáá'ó ámémenti'a umái kwenká'á agevamái mayáawe. Áánútuntavesamo imáyáaamo ésamo ándá-aran-dombo átímaraanten'i'a umái kembó sínkamiyanamo kesí naaemó kumína'o púwónanamo éna ándá-aran-donkaamba kumíníye. mirámó

ondamó éna kesirunkó kawe'á ínímba póna kentirunkógwárá'á kawe'á íníye.

¹⁸ miráumai kesirunkómó kawe'ó índantemba kentirunkógwárá'á miráumai kawe'á íníye.

Tímótiye Épavarotaitasi miwítí kwaasái.

¹⁹ sáwýanka'a Tímótima ai'maráanana kentópa'a kwíníntave'a Ísu Káráisitimp'a námúnaavinkemba kwéaisaa-unda póna kentópa'a kuréna koyauweréna kesópa'a téna kentáái másimasimina'a isé'a aamoí ónaumne.

²⁰ kwesé keiráiyé su'mai keinárawatavekai anón-imayaa ékai sékai kawerá umái máya. sáwíra umái máyaao kwésuvo

²¹ évakarawai kesávái-ímáyáawé su'mai ésa Ísu Káráisitina imáyáa íma kwéowe.

²² ánivo ááninkomo avowáná mayáímó áwa'naa intembá áséi-kwasaiyavena Tímóti kembá kwésuwa'naa in-áímbá ísaraawe.

²³ kesópa'o tínín-tantaa'a amu'ma'mái awáné'a Tímótima ai'maráanana kentópa'a kwína'a

²⁴ kemá sáwýanka'a kentópa'a kónaundayave'a Ísóigompa'a kwéaisaa-e'a kwéamu'maraumne.

²⁵ imáyáa é'a kesí kwaásigo áwí'a Épavarotaitasi ai'maráanana kentópa'a kwínye. mirá ónaumne kwésune. ai'márówana kesópa'a téna kentáái másimasimena kesí umbai-máyái tagwésuwa'naa-ena kesé asirayám-báyái kwémayaaisana

²⁶ áí'a isa'á kwenáái ísáawana kwemá iséna anón-imayaa éna sí'o imbá asóvamasinkain-aimba kosimátimenae simbá pó'a ai'maráanana kwínye.

²⁷ árai'a áí'a isaná puwíndayavena kwéisana Áánútu arumbá umánkena asóvamankaraiye. umbai-yántáá'á kempímbá kwáyáinka'a póna puwínana ó'on-umbai-yantaa'a tivó séna Áánútu arumbá umásinkena asóvamankaraiye.

²⁸ mindáyave'a ai'maráandayave'a aamoí únana kentópa'a kwína'a awáné'a aamoí íya'a íma anón-imayaá ónaumne.

²⁹ kentópa'a kwína'a awáné'a aamoí umánke'a Ísóigompa'a súwi síyana tirunkó anón-kawe'a ínkiye. mirán-kwáásí táái mósá máráaro.

³⁰ íma kanaán-umai tasúwa'naa ontávéna kentí anondá kwemá téna kovuwúnavo íma simbá úwoi tasúwa'naa ena Ísu Káráísitina mayáí kwémayaimba puwíndayavena uráivo kwembá awáné'a kwenáái mósá máráaro.

3

Káráísitin-aaiyawai áraire sewái arupí-kwaasin-owe siráin-kwasai.

¹ kesí kwaásiyono senda-áímbá ísáaro. Ísóigontavena tirunkó kawe'á íno. siráunda-aimbo ókwara'o sénqunda íma sívón-káínana mináínkó kenká'á kárákiyiniye.

² évakarawai sésa túra'o kárámaimo araa'énamo é'o é'a Áánútunq kwaási-i'a ónááowe kwésevo mináímbá íma ísáaro. miwímá iyánkáán-kwáásí sáwí-mayaima kwémayaan-kwaasi tááiman-ivo íma ísáaro. miwí túra'a kárámai araa'éná ésa Áánútuna kwaásiya úne sembánivo

³ kesáámá árai'a Áánútuna kwaási-uranta úne. Áánútun-amanko kentáá imáyáá símakaintaveta

Áánútuna imáyáa éta áwí'a mósá maréta Ísu Káráísitiba aamoí umánketa kentáásí mayáiyávéta íya aamoí kwéeta séta kentáásí mayáigó kentáásí sáwí-imayaa íma kanaán-umai ánásasuwanivo Ísu Káráisiti kentáásí sáwí-imayaa ánásasuwanaye kwésune.

⁴ évakarawai sésa kentáásí mayáigó kentáásí sáwí-imayaa kanaán-umai ánásasuwanaye kwésewe. mináimbó árair-aimbo inkákáí kemá kawe'á úsina. kesí imáyáavinkem-bayai anóm-bayaiman-ye siráunda

⁵ kesinó masinkówa'a avakaumboé-no'waamba kwaewáñasa súma kárámai araa'éna uráawe. kemá Ísarerí aísaavutantamba uráundawai é'a Pénisamini-andarakemba ówáanasarai kesinóvowi Ípíru-kwaasi-taaivinkemba kwésuya'a mináimpínkembá siráumne. Yútaa-kwaasiti ámáámba ámáán-kwaqa-kwaasi asiramái kwégwaraamba kemá ámáán-kwaqa-kwaasiti aambá kwakáumne.

⁶ Áánútu aamoí umásinkainkwae kampa'á sé'a Ísuná aampa'á kun-kwáásí sáwí'a umátínkaraumne. amápar-amaambo kwakáunda suwánesa sésa kawe'á kwéye siráawe.

⁷ mimbáyáiyávé'a kesí imáyáavinkem-bayai anóm-bayaiman-ye siráundanivo minímáyáá ivátuwe'a sé'a Ísu Káráisitin-aaiiyave'a áraire súndayave'a ááémo mairáunda-mayaiyave'a úwoisam-bayaiman-ye kwésune.

⁸ Ísu Káráisiti kesí Ísóigoe tarúmai máyaunda pó'a sé'a mindá aiva-tántáá'á éna amápa-tantaakomba usáyaaitaraiye. ó'on-tantaatave'a úwoisan-tantaa'an-ye kwésune.

Ísu Káráísitintave'a imáyáa é'a sé'a Káráísiti aivarawái isa'á kwené tarúmai máyaunda pó'a ááémo anóm-bayaimo mairáundayave'a mindá úwoisam-bayaiman-iye sé'a ivátukaumne.

9 Áánútumo Mósesimbo simámakain-amaamba kwakáundayavai sé'a mináinkó kawé'a umásinkainana Áánútu kentávéna arupí-kwaasiman-iye síníye mirá siráundanivo ív'e'a minímáyáá ivátuwe'a sé'a Ísu Káráísitin-aaiyave'a áraire sé'a kwenká'a agevamái máyaundayavena Áánútu kentávéna arupí-kwaasiman-iye kwésiye súne. mirán-áímbá sirááima kwétaisa'a máyaumne.

10 Ísu Káráísitintave'a imáyáa únana mirán-ímáyááó anómiba isaná sirááima kwétaisa'a máyaumne. Ísu Káráísiti pukáimpinkemba usásinena asiramái máyáimba pó'a kemá mirá ónaumne-imayaamo únda sirááima kwétaiye. Ísu Káráísitimba áí'a úni'a umánkaraamba pósá kembó sí'o índai'o umásinkaiya'o é'a kwená áíkoná ááimba isánáe sé'a kwéunana sirááima kwétaiye. Káráísitimo pukáimba kawer-ímáyáá kwéena pukówa'a mirán-ímáyáá ónáe sé'a kwéunana sirááima kwétaiye.

11 puwónaundavinkemba Áánútu usásisinkaniye-imayaan kwéunana sirááima kwétaisa'a amu'maré'a máyaumne.

Póro ayáántán-kwimai mayái mairáin-kwasai.

12 sirááimo kwétaiyemo súnda-aimba Ísu Káráísitina ááimba á'a maisáúmne-imayaan íma kwéune. Ísu Káráísiti kwená kwaási-i'a

umásinkenä kasenkui'a íma umásínkaraisa'a mirán-kwáásí auvóndayave'a asiramái siyáántán-kwimai mayáí kwémayaumne.

¹³ sirááimo kwétaiyemo súnda-aimba á'a maisáúmne-imayaa íma kwée'a maará kwéune. amápa-kwaasimo isaaisésaraambo kwégwesamo mimbórá-ímáyáámó kwégwaraantemba kemá mirá kwéune. kesínaaempa'o kwáyáin-tantaa'a íma imáyáá é'a aáno paárinin-tantaare su'mai kwégware'a

¹⁴ ayááívá'o kwáyáim-beyamba mayánáe sé'a kwégwaraumne. Áánútu Ísu Káráísitina mayáiyávéna imáyáá éna séna kwíyómpa'o maí'mai'o ónááomba mindá kentí meéyámbán-iyé siráintave'a mindáyave'a siyáántán-kwimai mayáí kwémayaumne.

¹⁵ mirán-ímáyáámó úndantemba sáákaevayan-kwaasiya mimbórá-ímáyáá íyataao. évakarawai ó'on-imayaa owaná Áánútu avora'a mirámó kwéowaina ááimba agaráátinkaniye.

¹⁶ Áánútun-aai ísaraamba póna mináínkó kentúra'a kárakwiyina'a máero.

¹⁷ kesí kwaásiyono. úndantemba mirá oro. kesáámó úndantembo kwéon-kwaasi tuwáné'a mírá oro.

¹⁸ ááémo símae'o iráunda-aimbo é'a sirunkó umbái taimbá pó'a ókwara'a simátime'a sé'a Ísu Káráísiti taaira'a pukáin-aimba évakarawai isésa íma aamoí ésa namuroráání'a kwéowe.

¹⁹ toómbó naí-yántáákó áúma mósa marésa tigaemó ií-yántáá'a miwímá íma kwéisasa aamoí kwéesa marapá-tántáátavésawe su'mai imáyáá kwéiyana Áánútu miwímá ánásasuwanivo

20 kesáá kwiyómpata uménaunda-kwaasi únanaya Ísóigo Ísu Káráisiti kwiyómpakemba kuména kusiráníntaveta mindáyaveta amu'makáananaya

21 kuména mararakémbá aamoi-súwawaakomba ó'ora-suwawaata aúsinkaniye. asirayámbá tokéna amápa-tantaa'a kanaán-umai kárákwirain-asirayandei kwená ó'oran-auwawaakaanta kentáásuwawaa'a aúsinkaniye.

4

kawer-imáyááwé su'mai úmae íyóro-kwasai.

1 kesí kwaásiyono. kentí imáyáa kwéunda-kwaasiyomban-owe. Áánútun-aai kosimátímaundarakemba Áánútunopa'a tiráantavena sirunkó kawe'á kwéisa'a kotuwánanae sé'a kwéune. Ísóigoe tarúmaimo máyáambá asiramái máero.

2 kemá Poro kaer-ínínkáí túwí'a Yótiyaawe Síntikite asiramái simátime'a sé'a Ísóigontavekai imáyáa ékai aaisan-áimbá ivátuwekai mimbórá-imáyáá okaiyó kwésune.

3 kesémo mimbórá-máyáímó kwémayaandawai simáménda isaaó. minkáér-ínínkórásaráí áséi-kwasaiyavesarai súwa'naa urááyamba po miníninkáí túwa'naa inasarái aaisan-áimbá ivátuvesarai mimbórá-imáyáá okaiyó kwésune. miníninkáiyé moorawai áwí'a Kérémentiye évakarawaiye áséi-kwasaiyavesa kesé asirayámbáyái kwémaesa aúná'i'a umái maí'mai'a ónááowai miwí túwí'a Áánútu kwená aúvái-kwandaavimba agaimakáyiye.

⁴ Ísóigoe tarúmaimo máyáamba aasiyaasí tirunkó aamoí íno. ókwara'a mináimbá sé'a tirunkó aamoí íno kwésune.

⁵ paru umái mé'a túwa'naa íyamba amáparawai tuwánanaaowe. Ísóigo sáwyanka'a marapá'a kumíníye.

⁶ amápa-tantaatave'a íma anón-imayaa é'a Áánútumpa'a áisa e'a námúnaa sé'a súwi seró.

⁷ mirámó íyanamo éna Áánútu paru umátinkaniye. Áánútuna parugómá amápa-parugomba usáyyaaitaraiye. Ísu Káráísitiye tarúmaimo máyáamba mimpárúgó tirumpiné imáyáarare kárakwiyiniye.

⁸ kesí kwaásiyono. senda-áimbá ísáaro. árairaine aiva-tántááré arupí-yantaare kaweré su'mai ii-yántááré aamoí kwéon-tantaare kasenku-yántááré kawer-áimbó kwésen-tantaare áwi'o mósa kwémaraan-tantaare miráumai-yantaatave'a imáyáa úmae íyóro.

⁹ simátímakaunda-aimba kwéise'a tátomai kawe'á úmae íyóro. mayáímó mairáunda suwánaraavo mirá úmae íyóro. mirámó íyanamo éna Áánútu paru umátinkena keinárawate méniye.

súwa'naa owe séna Póro súwi siráin-kwasai.

¹⁰ ááéma kentavé'a imáyáa uráamba súwa'naa ónáón-amba íma kwaémáimbaniyo ív'e'a kwésuwa'naa-on-amba kwáyáisa'a kwésuwa'naa-owana sirunkó aamoí kwéisa'a Ísóigompa'a súwi kwésune.

¹¹ ímo makáunda-yantaatavena íma sirunkó sáwi'a kwéiye. sáwíva-tantaa'o makáunda-tawai

kanaawé sé'a sáwíva-tantaa'o ímo makáunda-tawai úwoi kanaán-iye kwésune.

12 ímo makáunda-yantaakona aambá á'a awáné'a makáunda-yantaakona aambá á'a awáné'a kwéunana Áánútu imáyáa símísana sirunkó kawe'á kwéisa'a máyaumne. amápatantaa'a kesópa'a tiráimba évaka-tawai toómbá maré'a évaka-tawai káno'a maé'a évaka-tawai sáwíva-tantaa'a maré'a évaka-tawai íma sáwíva-tantaa'a maré'a miráumai mé'a kanaán-iye sé'a máyaumne.

13 Ísu Káráísti asirayámbá símakaisa'a amápatantaa'o kesópa'o tiráimba asirayánkwárá'a toké'a máyaumne.

14 ánivo umbai-yántáá'ó kesópa'o tiráimba keinárawa'a súwa'naa uráamba kawe'á uráawe.

15 aiva'á áséi-kwasai kosimátíma'mae'a kwéiyé'a kentí maramá Másétónyaa-marama tuwé'a ó'on-o'om-barava'a kosimátíma'mae'a kwénaunda-kanaavimba keinárawa'a Víripainoapaken-kwaasiye su'mai kwésuwa'naa-e'a évaka-tantaa'a násímakaawe. Áánútuna kwaási ó'on-daopimpakewai íma násímún-aimba ísaraawe.

16 Tésárónaikaa-naopa'a komáyaawanda-kanaavimba évaka-tawai keinárawapinkemba évakarawai timé'a ti'márówasa mánásímakaawe.

17 nááwiya mánásimenaao-imaya íma kwéunda pó'a násimiyawai Áánútu kawe'-méyámbá timínda-meyanko iyíníye-imaya kwéune.

18 Épavarotaitasimba amé'a ai'márówana másímakain-tantaa'a aráá'a makáumne. másímakain-tantaa'a Áánútumba ámakaamba

áséi-kwiyumba iséna aamoí kwéin-tantaakaamba makáumne.

¹⁹ Ísu Káráísitiye tarúmaimo máyáantavena kesí Áánútu amápa-tantaakona ááimba póna keinárawatavena kwembó arááimo tain-tántáá'á timíníye.

²⁰ Áánútu kentáásivowa kwená ó'oran-aaimba kwaíkwai'a ínímba árair-aimban-iye.

²¹ Áánútuna kwaási Ísu Káráísitiye tarúmaimo máyáan-kwaasiyave'a sé'a kawe'á umái máero kwésune. Áánútuna kwaási kesé máyáan-kwaasi keinárawatavesa sésa kawe'á umái máero kwésewe.

²² Áánútuna kwaási Árómaa-naopa'a máyáawaiye Árómaani-kamaani anóndakona kwaásiti mayáí kwémayaawai keinárawatavesa sésa kawe'á umái máero kwésewe.

²³ Ísóigo Ísu Káráísiti keinárawate ména úwoi kwétuwa'naa-intave'a námúnga kwésune.

kemá Poro súnda-aaimba ánásaiye.

aúná-aimba simái tarúmakain-kwasai
The New Testament in the Kosena Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Kosena long Niugini
copyright © 1980 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kosena

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 31 Aug 2023

363afe94-0b4c-5e94-bf3b-b68ce841dec7